

BOROMEO

ČASOPIS KOŠICKÝCH BOHOSLOVCOV

1. ČÍSLO OBČASNÍKA 2018

Pútnické miesta arcidiecézy

Púť do Fatimy

Fotokoláže

Obsah

- 3 **EDITORIÁL** Marek Marcin
4 **ČO SA U NÁS UDIALO** František Sokyra
6 **PŮT DO FATIMY** František Petruška
8 **SVEDECTVÁ Z FATIMY** Ján Pčolinský, Štefan Baláž
12 **NOVOKŇAZI** Matej Futej
16 **SLUŽBA ŠÉFREDAKTORA ČASOPISU** Marek Marcin
18 **ÚVOD DO TÉMY** Marek Marcin
20 **GABOLTOV** František Petruška
21 **OBIŠOVCE** František Hermanovský
22 **STROPKOV** František Hermanovský
23 **SVĀTĀ MĀRIA** Šimon Škvarko
24 **SLUŽBA AKOLYTU** Patrik Janó
25 **DIAKONĀT** Patrik Janó
26 **SCHOLA CANTORUM CASSOVIENSIS** František Bujňák
29 **VTIPY** Štefan Baláž
30 **SŪTAŽ**

Redakčná rada

MAROŠ VARGA
GRAFIK

FRANTIŠEK HERMANOVSKÝ
REDAKTOR

ŠIMON ŠKVARKO
REDAKTOR, GRAFIK

FRANTIŠEK SOKYRA
REDAKTOR

MATEJ FUTEJ
REDAKTOR, GRAFIK

Editoriál

Vážení čitatelia!

Uplynul veľmi krátky čas od predchádzajúceho vydania nášho časopisu. Veľká noc sa tento rok totiž poponáhľala a s ňou aj naše vydanie Boromea. Prvé vydanie tohtoročného časopisu opäť prináša zaujímavosti zo života bohoslovcov kňazského seminára.

Počas semestrálnych prázdnin, na prelome januára a februára, sme absolvovali púť v portugalskej Fatime. Strávili sme pár dní v jednom z najväčších katolíckych pútnických miest sveta. Z tohto úžasného miesta vám prinášame okrem článku a fotografií aj svedectvá bohoslovcov a krátke video, kde môžete aj vidieť, čo všetko sme zažili na tomto mariánskom mieste.

Tiež sa venujeme pútnickým miestam našej Košickej arcidiecézy. Prinášame vám prehľad všetkých súčasných pútnických miest, ktoré sa v nej nachádzajú.

Veríme, že aj toto vydanie vás zaujme a nájdete v ňom niečo, čo vás obohatí.

Marek Marcín
šéfredaktor

ŠTEFAN BALÁŽ
REDAKTOR

FRANTIŠEK PETRUŠKA
REDAKTOR

PATRIK JANÓ
REDAKTOR

TADEÁŠ JACKO
ZÁSTUPCA ŠÉFREDAKTORA

MAREK MARCÍN
ŠÉFREDAKTOR

Čo sa u nás udialo

AUTOR: FRANTIŠEK SOKYRA

FOTO: SEMINÁRNY ARCHÍV

8. 1. 2018 Požehnanie izieb

Naše vianočné prázdniny sa skončili a my sme sa vrátili do seminára. Nový kalendárny rok sme už tradične začali požehnaním našich seminárnych priestorov. Po večeri sme sa spoločne zišli v kaplnke s otcom rektorom a predstavenými a po obrade nasledovalo požehnanie izieb a priestorov seminára. Za spevu kolied sme prechádzali seminárom, koledu sme zakončili v jedálni požehnaním a spevom Tichej noci.

19. - 21. 1. 2018 Duchovná obnova o. Jozef Dronzek

V čase skúšok naše seminárne spoločenstvo prišiel povzbudiť a posilniť o. Jozef Dronzek, ktorý bol exercitátorom našej duchovnej obnovy. Pripomenul nám potrebu nezabúdať na zrod svojho povolania, budovať svoj duchovný život, pri ktorom nám o. Jozef uviedol aj príklady z praxe vo farnosti. V poslednej meditácii nás upriamil na dôležitosť pokory i odvahy.

22. 1. 2018 10. výročie konsekrácie seminárnej kaplnky

Po duchovnej obnove sme si pripomenuli 10. výročie konsekrácie našej seminárnej kaplnky. Tento deň sme prežili v duchu slávnosti spoločnou svätou omšou s o. rektorom. V rámci príhovoru nás povzbudil k uvedomovaniu si skutočnosti, že naše chrámy sú istým druhom pamätníka, miestom prisľúbení i miestom spoločenstva, zhromaždenia. Zároveň nás povzbudil, aby sme sa upevňovali vo viere a formovali svoje „telesné chrámy“.

30. 1. - 3. 2. 2018 Púť do Fatimy

Po úspešnom zvládnutí vysokoškolských povinností – skúšok, nasledoval čas na oddych. V rámci semestrálnych prázdnin sme sa zúčastnili púte vo Fatime. Naším sprievodcom bol o. rektor Štefan Novotný spoločne s o. prefektom Marekom Kunderom. Prežili sme požehnaný čas v blízkosti Panny Márie a okrem tohto pútnického miesta sme zavítali aj do Lisabonu. (viac sa dočítate na str. 6)

5. 2. 2018 Návrat z prázdnin a začiatok letného semestra

Po návrate z Fatimy sme ešte mali možnosť vrátiť sa domov a podeliť sa s najbližšími o svoje zážitky. V nedeľu sme sa vrátili do sminára a opäť spoločne vykročili do nového semestra v rámci nášho štúdia i formácie.

16. - 18. 2. 2018 Duchovná obnova o. Marek Kunder a o. Imrich Degro

Vo februári nám počas duchovnej obnovy o. Marek Kunder sprítomnil Božiu pedagogiku v zjaveniach vo Fatime. Následne v sobotu o. Imrich Degro rozobral s nami otázku sexuality a potreby integrovať ju do svojho života, nachádzať to správne optimum a pri tom nezabúdať na to podstatné – modlitbu. Poobede sme mali priestor na osobnú meditáciu i adoráciu.

<https://youtu.be/zsGO1ldrbmQ>

24. 2. 2018 Udelenie lektorátu a akolytátu

Túto sobotu do nášho spoločenstva zavítal pomocný biskup Marek Forgáč. O. biskup udelil lektorát našim bratom tretiakom a akolytát štvrtákom i zároveň prijal kandidáta na diakonát a kňazstvo. V homílii nás o. biskup povzbudil k dôležitosti nezabúdať prežívať slávnosťnosť každý deň.

<https://youtu.be/fdF7unv9tkg>

16. - 18. 3. 2018 Duchovná obnova o. František Petro

Do nášho spoločenstva zavítal o. František Petro z farnosti Nižný Hrušov. V tomto pôstnom čase nás povzbudil svojím slovom a kňazskými skúsenosťami. Po spoločných stretnutiach pri meditácii sme mali možnosť opäť sa intenzívnejšie spojiť v adorácii s Eucharistickým Kristom a po skončení celonočnej poklony sme zakončili našu obnovu spoločnými rannými chválami.

Púť do Fatimy

AUTOR: FRANTIŠEK PETRUŠKA

FOTO: SEMINÁRNY ARCHÍV

A

ko už býva dobrým zvykom, aj tento rok sme sa s našim seminárnym spoločenstvom vybrali na púť. Cieľom našej púte bola tentokrát Fatima. Našu púť sme začali odchodom z Košíc 30. januára a vrátili sme sa 3. februára (od utorka až do soboty).

Fatima patrí medzi jedno z najväčších mariánskych pútnických miest celého sveta. Nachádza sa v Portugalsku, asi 120 km od hlavného mesta Lisabon. Počiatky fatimských zjavení siahajú až do obdobia pred prvou svetovou vojnou. Trom malým pastierikom Františkovi, Hyacinte a Lucii, sa v roku 1916 začal najprv zjavovať anjel z neba. Boli to tzv. prípravné zjavenia, ktoré ich mali pripraviť na stretnutie s Matkou Božou. Anjel sa im zjavil 3-krát. Po týchto zjaveniach sa deťom začala zjavovať Panna Mária. Prvé zjavenie Panny Márie bolo 13. mája 1917 v údolí Cova da Iria, ktoré bolo vzdialené asi 2 km od ich rodiska Aljustrea. Na tomto mieste deti pásli svoje stádo, o ktoré sa starali, keď sa im zrazu ako „blesk z neba“ zjavila Panna Mária. Vystrašeným deťom sa Mária prihovarila slovami: „Nebojte sa! Neublížim vám.“ Pri tejto príležitosti ich Mária poprosila o to, aby o mesiac, presne 13. dňa, znova prišli na toto miesto. Zároveň ich prosila o každodennú modlitbu sv. ruženca za pokoj vo svete. Tieto zjavenia pokračovali stále 13. dňa v mesiaci, okrem augusta, kedy sa im zjavila 19., až do októbra. Pri každom zjavení ich Matka Božia o niečo prosila. Hlavným poslanstvom týchto zjavení bolo, aby sa ľudia modlili ruženec za obrátenie hriešnikov a konali pokánie. Taktiež ich Matka vyzvala, aby sa zasvätili jej Nepoškvrnenému Srdcu a to nie len oni, ale každý človek, ba čo viac, každý národ a krajina. S týmito udalosťami sa spája aj tzv. „slniečny zázrak“. Keďže deťom zo začiatku nechceli veriť, Lucía prosila Pannu Máriu pri treťom zjavení (13. júna) o nejaký zázrak. Táto Lucíina prosba sa naplnila. 13. októbra bolo v Cova da Iria zhromaždených asi 70 000 ľudí. Napriek nepeknému daždivému počasiu prišlo toľko ľudí. Okrem toho sa v ten deň

„Nebojte sa! Ja som s vami, som vašou Matkou! Modlite sa za obrátenie hriešnikov, zasväťte sa môjmu Nepoškvrnenému Srdcu a robte pokánie!“

deťom nezjavila len Panna Mária, ale aj celá Sv. rodina (Jozef s malým Ježiškom). Po tom, čo Sv. rodina požehnala zástup ľudí, zrazu prestalo pršať a objavilo sa slnko, ktoré začalo rotovať, meniť farby, približovať a vzdalovať sa, ako keby tancovalo. Ľud, ktorý bol len pred chvíľou zmочenený a zašpinený od blata, bol zrazu po tomto úkaze, úplne suchý a čistý. Všetci prítomní tento slnečný zázrak potvrdili. Tieto udalosti sa začali nezadržateľne šíriť, čo spôsobilo, že na toto miesto začalo putovať stále viac a viac

pútnikov. Na miestach, kde sa udiali zjavenia, sa následne postavila Kaplnka zjavenia. Následne sa začalo s budovaním Baziliky Panny Márie Ružencovej. Dnes sa môžeme tešiť obrovskému námestiu, ktoré vytvára akúsi pokojnú atmosféru pre ticho a modlitbu.

Posolstvo Panny Márie z Fatimy je aktuálne aj naďalej. Aj to bol jeden z hlavných cieľov našej púte, pripomenúť a osvojiť si posolstvo Fatimy. Počas našej púte sme bývali neďaleko od hlavného námestia, čím sme mali veľmi výhodné podmienky na presun ku Kaplnke zjavenia alebo iným posvätným miestam. Sv. omše sme mali každé ráno v Kaplnke po slovensky. Celý čas nás sprevádzalo veľmi pekné počasie. Deň sme zväčša trávili v modlitbe, či už súkromnej alebo spoločnej. Vo Fatime sme si vykonali aj spoločnú krížovú cestu, ktorá je postavená smerom na miesto zjavenia anjela trom malým pastierikom - Loca do Cabeco. Po tejto krížovej ceste sme navštívili neďalekú dedinku Aljustrea, kde sa nachádzajú pôvodné domčeky našich pastierikov. Okrem miesta zjavenia sme navštívili aj miesta, na ktorých sú pochovaní vizionári. Ich pomníky sa nachádzajú priamo v hlavnej Bazilike Ružencovej Panny Márie. Každý večer sme sa zúčastnili spoločného ruženca, ktorý sa modlil v rozličných jazykoch. Tento medzinárodný ruženec sa modlí stále o 21:30 hod. Keďže sme Fatimu nenavštívili v mesiacoch Máriiných zjavení (medzi májom a októbrom) a ani prvú sobotu v mesiaci, nemali sme možnosť zažiť sviečkový sprievod, čo bola škoda. Napriek tomu si myslím, že sme si so sebou vzali mnoho duchovných zážitkov a podnetov. Na našej púti bolo dobré aj to, že v tom čase vo Fatime nebolo veľa pútnikov, čo vytvorilo akúsi nerušenú a veľmi pokojnú atmosféru. To sa dalo cítiť aj v samotnej Fatime, no najmä na námestí, ktoré bolo počas dňa takmer úplne prázdne. Sme vďační za každú skúsenosť a milosť, ktorú nám aj skrze toto miesto a túto púť mohla naša Nebeská Matka Mária vyprosiť.

Veríme, že posolstvo Panny Márie neostane len
v našej pamäti, ale aj v srdci,
aby sme ho

Zopár zaujímavostí o Fatime

Koľkým deťom sa zjavila Panna Mária:	3
Koľkokrát sa zjavila deťom Panna Mária:	6x
Kedy sa udial slnečný zázrak:	13. 10. 1917
Koľko ľudí bolo prítomných pri slnečnom zázraku:	asi 70 000
Kedy bola postavená kaplnka na mieste zjavenia:	13. 10. 1921 (prvá sv. omša)
Hmotnosť bronzovej koruny na vrchu baziliky:	7 ton
Počet zvonov:	62
Výška, šírka a dĺžka baziliky:	65/37/70,5 m
Koľko stĺpov obsahuje kolonáda okolo baziliky:	200
Počet miest na sedenie v novej Bazilike Sv. Trojice:	8 633
Koľko pútnikov navštíví Fatimu ročne:	vyše 5 miliónov

tak mohli uskutočniť a naplniť zámer, ktorý mal Boh s týmto miestom.

Určite by sme chceli povzbudiť všetkých k tomu, aby navštívili toto pútnické miesto, no ešte viac k tomu, aby posolstvo Panny Márie Fatimskej zobrali vážne aj vo svojom živote, ktoré sa dá zhrnúť asi takto: Nebojte sa! Ja som s vami, som vašou Matkou! Modlite sa za obrátenie hriešnikov, zasväťte sa môjmu Nepoškvrnenému Srdcu a robte pokánie!

Svedectvá z Fatimy

Ján Pčolinský

Modlitba detí mení svet

Písal sa rok 1917 a situácia vo svete bola zlá. Prvá svetová vojna a rôzne epidémie drancovali svet. Panna Mária sa rozhodla, že zasiahne, aby nám pomohla, a tak ukázala správny smer. Ale zároveň úpenlivo prosila, aby ľudia prestali urážať Boha.

Mária sa s touto prosbou vybrala na zem, no nešla za kňazmi, či mníchmi do kláštora, ani za rehoľnými sestrami. Šla do malej dedinky k trom deťom. Desiatročnej Lucii, deväťročnému Františkovi a sedemročnej Hyacinte. Im zverila svoje prosby, aby sa denne modlili ruženec, naučili sa čítať, taktiež im predpovedala ich smrť a ukázala im víziu pekla. Prečo šla práve za deťmi? Odpoveď podľa mňa nájdeme, keď sa spätne pozrieme na udalosti, ktoré sa odohrávali vo Fatime. Koľko ľudí tam prišlo, koľko uzdravení sa tam udialo, či koľkí pápeži tam zavítali osobne?

Mária vedela, že modlitba detí môže zmeniť svet. Deti sa zbytočne nevyptovali (ako to majú vo zvyku dospeláci), ale s radosťou sa pustili do plnenia úloh, ktoré im zverila. Ako sú na tom deti dnes? Ak by k nim prišla Panna Mária, dokázali by odložiť tablet, mobil, vypnúť wífi a zobrať do rúk ruženec?

Cesta nás - seminaristov - bola do Fatimy dlhá. Z Košíc nás čakal presun autobusom do Budapešti na letisko. Z lietadla sme vystúpili v Lisabone a následne presadli do autobusu, ktorý smeroval do vytúženej Fatimy. Po rýchlom ubytovaní a večeri sme šli na modlitbu ruženca. Každý desiatok sa modlil v inom jazyku. Nechýbala ani slovenčina. Počas exhumácie Františka a Hyacinty (ktorá sa vykonáva počas procesu blahorečenia) sa zistilo, že Hyacinta má neporušenú tvár a František má vrastený ruženec do kosti. Jemu Panna Mária predpovedala, že príde do neba, ale sa ešte musí pomodliť veľa ružencov.

Čo dodať na záver?

Ženy z Portugalska sa rozhodli prejavíť Nebeskej Matke svoju vďaku za to, že ich muži nemuseli bojovať počas 2. sv. vojny tým, že venovali svoje zlaté šperky na výrobu korunky pre ňu. Nik nevedel povedať, prečo má korunka z vnútra v hornej časti otvor. Až neskôr tam presne zapasovala guľka, ktorou bol postrelený sv. Ján Pavol II.

Tak ako v roku 1917 modlitba troch detí zmenila svet, aj dnešné modlitby detí môžu urobiť svet lepším. Pomôžme deťom modliť sa.

Štefan Baláž

Moja púť do Fatimy

Mal som veľkú túžbu ísť do Fatimy už dlhší čas, ale nebolo to možné z viacerých dôvodov. Pán Boh sa nakoniec, tak ako vždy, postaral.

Svoju púť do Fatimy som obetoval ako poďakovanie za piaty rok formácie v kňazskom seminári a za všetkých ľudí, ktorí mi pomáhali a stále pomáhajú na mojej ceste ku kňazstvu či už slovom, príkladom, alebo inou konkrétnou pomocou.

Vo Fatime bolo vynikajúco, ten pokoj a sila vyžarujúca z tohto miesta boli pre mňa fascinujúce. Byť na miestach, kde sa zjavila Panna Mária, bolo obrovskou milosťou. Aj hotel, v ktorom sme boli ubytovaní, bol veľmi blízko Kaplnky zjavenia Panny Márie, takže času a priestoru aj na osobnú modlitbu a adoráciu bolo dostatok. Zo všetkých mojich doterajších pútí, ktoré som absolvoval, som vnímal púť do Fatimy ako jednu z tých najpokojnejších. Myslel som si, že tam bude obrovský dav ľudí a Kaplnka zjavenia bude majestátna budova, že to bude dych vyrážajúca budova. Keď som ju však uvidel, bol som príjemne šokovaný. Bola to totiž taká pomerne jednoduchá kaplnka. Pri pohľade na ňu som si uvedomil, že presne toto je Fatima, že presne toto chce Fatima povedať. Totiž že nie veľkoleposť, pompéznosť, ale jednoduchosť a pokánie sú prostriedkami k svätosti života. Samotný fakt, že Panna Mária sa zjavila trom maličkým pastierikom z chudobnej rodiny, túto skutočnosť len potvrdzuje.

Z Fatimy som si zobral na pamiatku aj chrípku, takže po návrate do seminára som putoval na infirmárku :) Ako mi povedal otec špirituál Ján s humorom: „Pán Boh ti dal ešte čas, aby si si v duši svoje zážitky z Fatimy usporiadal.“ A naozaj sa tak stalo. Som preto veľmi vďačný otcovi rektorovi a všetkým tým, ktorí sa podieľali na organizácii tejto púte, za vynaloženú silu aj za ochotu. Ešte raz veľká vďaka.

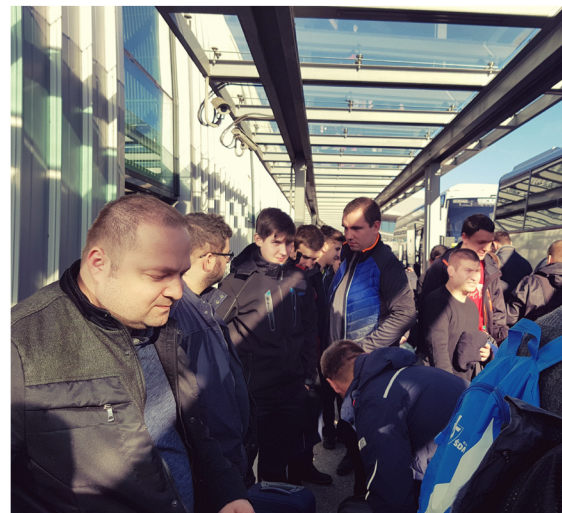
tu si môžete pozrieť naše video z púte:

<https://youtu.be/5KFwFTHcmqE>

Púť do Fat

timy 2018

Novokňazi

Zobieral: Matej Futej

Dňa 16.6.2018 Mons. Bernard Bober, košický arcibiskup-metropolita, vysvätil na kňazov šiestich diakonov v Dóme sv. Alžbety v Košiciach. Okrem toho už 9.6.2018 vysvätil Mons. Stanislav Stolárík, rožňavský biskup za kňaza ďalšieho diakona. My sme sa rozhodli položiť našim diakonom 2 otázky:

Kristián Karch Žalobín

1. Myslím si, že každý jeden kandidát na kňazstvo (bohoslovec) prichádza do seminára s nejakými predstavami, ideálmi o kňazstve – aký by mal byť kňaz. Tak to bolo samozrejme aj u mňa. Ale postupne počas formácie som pochopil, že kňazstvo neostáva len pri oltári, pri vysluhovaní sviatosti, ale v každom momente života. Kňazstvo v prvom rade znamená čo najviac sa stotožniť s Kristom, čo najviac sa mu podobáť hlavne v konaní dobra a v prejavovaní milosrdenstva nielen pri sv. zmierenia, ale hlavne v medziľudských vzťahoch. Je to každodenná výzva - prv byť (kňazom), až potom hovoriť. Snažiť sa o autentickosť, pretože dnešný svet potrebuje svedkov a nie teoretikov. Samozrejme, táto úloha nie je ľahká, ale ved' sám náš Pán povedal: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme každý deň svoj kríž a nasleduje ma.“ (Lk 9,23). A toto je celoživotná výzva i úloha kňaza v dnešnom svete, zabúdať na seba, aby iní nezostali zabudnutí – sami.

2. Predovšetkým sprostredkovať a upriamovať ľudí na Božiu lásku – milosrdenstvo. Byť pri tých, ktorí to najviac potrebujú (chudobní, chorí, starí, možno tí, ktorí hľadajú zmysel života...). Myslím si, že človek, ktorý nevníma, že je milovaný – hlavne milovaný Bohom, stráca sa v tomto živote a ak aj vníma Boha, možno prichádza aj do kostola, na sv. omšu – tento vzťah môže byť skôr na báze obchodu - „ty mne a ja tebe“. Ale človek, ktorý miluje Boha a vie, že Boh ho miluje – tam vzniká vzťah. A toto je veľmi dôležitá úloha kňaza.

Peter Schmotzer Moldava nad Bodvou

1. Človek má niekedy tendenciu určovať akýsi pracovný čas pre kňaza. Náplň práce kňaza je prísť napr. pol hodinu pred omšou, vyspovedať farníkov a slúžiť svätú omšu, niekedy zorganizovať nejakú aktivitu pre farnosť, pre mladých, pre deti. Počas svojej formácie a hlavne počas dvoch rokov praxe (ako bohoslovec a ako diakon) som si mal možnosť uvedomiť, že služba kňaza nezačína príchodom k oltáru a nekončí jeho odchodom od oltára. Uvedomil som si, že ak chce kňaz žiť život podľa výziev Ježiša Krista, tak musí mať „pracovnú dobu“ 24 hodín denne. Kňaz má byť pripravený poslúžiť všetkým, ktorí za ním prídu a v každom čase. Je teda nutné, aby kňaz dával svoj čas, svoje schopnosti, vedomosti, zručnosti. Lenže človek nemôže vždy len dávať, musí aj prijímať. A práve preto má byť kňaz mužom modlitby. Musí vždy mať čas nielen pre ostatných a pre seba, ale v prvom rade pre Krista. Jedine od Ježiša Krista, večného veľkňaza, môže kňaz načerpať, aby potom mohol všetkým dávať. Počas formácie som si teda uvedomil, že ako kňaz musím vždy mať čas na

osobnú modlitbu, na stretnutie s Kristom, pretože nie vždy kvantum viditeľných aktivít, ale neviditeľné Božie milosti, ktoré prúdia skrze kňaza, sú tým najlepším, čo kňaz môže dať tým, ku ktorým je poslaný.

2. Ako kňaz chcem ponúknuť ľuďom to najviac, čo ako kňaz môžem a to samotného Ježiša Krista. Nechcem stáť v ceste Božích milostí, ale naopak, chcem byť ten, koho si Boh použije ako nástroj, aby mohol priviesť ku Kristovi všetky svoje deti.

Lukáš Mohler

Prešov - mesto

1. Formácia na kňazskú službu sa uskutočňuje v štyroch základných rovinách - ľudskej, duchovnej, intelektuálnej a pastoračnej. Každý z nás by sa mal v každej z týchto oblastí správne „naformátovať“, teda nastaviť, aby mohol účinne pôsobiť v službe Bohu i veriacim. Od toho sa teda odvíja aj pohľad na samotné kňazstvo - formácia učí kandidáta nazerať na kňazstvo tými správnymi očami. Tak ako väčšina chlapcov, i ja som prišiel do seminára so svojimi predstavami, ktoré sú zväčša ešte nezrelé a nie celkom reálne. Nevnímam to ako problém, skôr naopak, ako prirodzenú súčasť prípravy, že sa pohľad na kňazský život a kňazskú službu zrealizuje. Teraz, pred vstupom do kňazstva, si viac ako na začiatku formácie uvedomujem rozmer kríža, ktorý v sebe kňazstvo zahŕňa. Ak má byť kňaz druhým Kristom, nesmie zabúdať na kríž a jeho nesenie, ktoré v sebe kňazstvo zahŕňa - v podobe samoty, nepochopenia, vlastných pádov a pod.

2. Pri otázke, čo chceme ľuďom ponúknuť ako kňaz, mi na um prichádza len jediná odpoveď - nič viac a nič menej ako Kristus. Samozrejme natoľko, nakoľko toho budem schopný. Kňaz je prostredníkom medzi Bohom a ľuďmi, má im teda sprostredkovať Božie veci. A zároveň má predkladať Bohu radosti i starosti ľudí, s ktorými sa stretáva a ktorým slúži. Keďže som sa rozhodol nasledovať Krista takýmto spôsobom života, chcem byť len nástrojom v jeho rukách, aby On mohol konať svoje dielo vo svete.

Peter Kovalič

Cinobaňa

1. Do seminára som vstupoval plný ideálov a snov, čo všetko by som chcel zmeniť, kde všade by som chcel pomáhať. V seminári som sa však naučil, že kňazské povolanie obsahuje v sebe aj veci z bežného života. A práve byť verný v týchto maličkostiach robí veľmi veľa. Je to skutočne pravda, že najviac si na ľuďoch, s ktorými sa stretáme, nezapamätáme, čo hovorili, čo nás naučili, ale ako sa k nám správali. Takto som aj ja čerpal práve z príkladov mnohých kňazov, ktorí ma počas seminára formovali alebo som sa s nimi počas tohto obdobia stretol.

2. Chcel by som im neustále svojím životom ukazovať, že sa oplatí svoj život prežívať s Ježišom. Naplno, neustále, v každej chvíli. On bude pri nás vždy, keď budeme potrebovať povzbudiť v ťažkej chvíli, možno si to nebudeme práve vtedy uvedomovať. On sa k nám bude prihovárať v ľuďoch, ktorí od nás budú pýtať pomoc. On je ten, ktorému môžeme povedať skutočne všetko, On nás neustále pozýva k sebe (nielen v nedeľu), aby nás posilnil. Ak by sa mi podarilo ponúknuť ľuďom čo len jednu z týchto vecí a pochopili by to, splnil som svoju úlohu.

Michal Lacko

Košická Nová Ves

1. Roky strávené vo formácii mi ponúkli množstvo nielen teoretických informácií o kňazskom živote a pôsobení, ale najmä pastoračná prax vo viacerých farnostiach mi ukázala praktický rozmer života kňaza a jeho poslanie medzi veriacimi. Prirovnal by som to azda k brúseniu vzácneho diamantu, z ktorého sa postupným procesom stane ozajstný drahokam, zbavený všetkého, čo k nemu nepatrí a naopak, zdôraznením jeho skutočnej krásy, ktorá sa mohla skrývať pod rôznymi nánosmi. Poslanie kňaza som si postupne rokmi vo formácii ešte viac zamiloval a už sa teším, keď budem môcť všetko dosiaľ nadobudnuté využiť v praktickom živote vo farnosti.

2. V prvom rade Ježiša Krista cez vysluhovanie sviatostí. No nemenej dôležité je byť pri veriacich blízko aj ako človek, ktorý s nimi zdieľa ich životné príbehy, ktorý sa s nimi teší i plače, ktorý je pri nich v dobrom i v zlom, v šťastí i v nešťastí, v zdraví i v chorobe. Poslanie kňaza sa teda v mojom prípade spája najmä s ľudskou blízkosťou, obetou, prinášaním nádeje a radosti do každodenného života. Na tomto prirodzenom základe potom možno budovať aj to nadprirodzené - duchovný život a vzťah s Bohom.

Peter Pasternák

Nižná Sitnica

1. Pred seminárom a tesne po vstupe do seminára som vnímal kňazstvo veľmi rozprávkovo a ideálne. Kňaz bol vtedy pre mňa človek, ktorý sa stále na každého iba usmieva, ktorého úlohou je hovoriť iba o Ježišovi a o láske. V čomsi bol tento pohľad na kňazstvo cenný, lebo koniec koncov to všetko patrí k podstate kňaza. Kňaz má byť ten, kto s úsmevom na tvári svedčí o Božej láske k človeku a sprítomňuje Božiu lásku na tomto svete. Jedno, čo som vtedy akosi nevnímal bolo, že kňaz je človek. Kňaz nie je niečo nadprirodzené, ale je niekto, kto pevne stojí nohami na zemi, niekto, kto sa nevznáša v ideáloch, ale niekto, kto žije realitu. Kňaz prirodzene prežíva svoje chyby a nedostatky, venuje sa problémom v tomto svete, trpí s ľuďmi a pokúša sa, aby bol svet o čosi lepší. Asi v tejto oblasti sa zmenil môj pohľad na kňazstvo počas formácie – kňaz nie je anjelská bytosť, ale človek, ktorý žije reálne svoj život ako každý iný človek, a ktorého úloha a služba sprítomňuje nadprirodzené.

2. Ľuďom by som chcel ponúknuť to, čo mi vlastne každý praje, keď mám nejakú oslavu: aby som bol dobrým kňazom. Otázkou však je, čo to znamená alebo čo si pod tým možno predstaviť. Byť dobrým kňazom pre mňa znamená byť verný, pracovitý a poctivý v základných veciach, ktoré odo mňa Cirkev očakáva, ale aj v tom, čo očakávam ja sám od iných kňazov. Kňaz má slúžiť pastoračne (rôznymi spôsobmi), kňaz má byť liturg (ten, ktorý sprítomňuje Krista prostredníctvom sviatostí), kňaz má byť mužom modlitby (ten, ktorý sa modlí za seba i za ľudí), kňaz má byť dobrým človekom (ten, ktorý miluje ľudí). Okrem toho všetkého chcem byť kňazom, ktorý nadovšetko miluje Boha, aby si aj iní zamilovali Boha.

Michal Pavlík

Staré

1. Sedem rokov formácie mi v prvom rade pomohlo spoznať samého seba, a tak spoznávať Boha. To samozrejme formovalo aj môj pohľad na kňazstvo. Z nezrelého, naivného sa tak vytváral a neustále vytvára ucelenejší a verím, že aj zrelší pohľad na kňazstvo. Spoločenstvá kňazských seminárov, v ktorých som bol formovaný, spolu s ich predstavenými mi tak ukázali dôležitosť pokory, otvorených očí a tolerancie. Tieto prvky poopravili môj pohľad na kňazstvo a obohatili ho. Pochopil som, že kňaz nie je manažér rozdeľujúci úlohy a vysluhujúci sviatosti. Nie je od ľudí ďaleko a ani nie je nadčlovek. Lež je pastier, otec, brat, syn a priateľ. Má otvorenú myseľ i srdce. Číta znamenia čias, aby dokázal citlivo a aj sebakriticky reagovať na Boží hlas v srdciach blížnych a stal sa tak prorokom Božej pravdy, lásky a milosrdenstva.

2. Moje motto, s ktorým som už vstupoval do služby diakona, je prostredníctvom služby blížnym slúžiť Bohu. Ako kňaz by som rád s Jeho pomocou vydával svedectvo o Nom samom. Svedectvo o Bohu, ktorý sa ma tak osobne a intenzívne dotkol. Tým som teda aj odpovedal na otázku, pretože nechcem ponúknuť nič iné ako svojou službou sprostredkovať Boží dotyk, ktorý dáva nádej, odpúšťa, dvíha, uzdravuje, poteší a rozdáva pokoj. V tom je mi veľkým vzorom sv. Matka Tereza z Kalkaty. Príklad jej života a zdanlivo nepatrná činnosť dokázali zmeniť svet. Podľa jej slov sa chcem stať ceruzkou v Ježišových rukách, ktorá bude pokorne a poslušne písať na prázdne papieri srdca žízniacich po Láске.

Služba ŠÉFREDAKTORA

AUTOR: MAREK MARCIN | FOTO: TADEÁŠ JACKO

Prečo bohoslovci vydávajú časopis? Nie je to zbytočnosť počas ich formácie? Tieto otázky a im podobné môžu vrieť v myšlienkach ľudí. Pozrime sa spoločne na to, čo o komunikačných prostriedkoch našej doby hovorí Druhý vatikánsky koncil v dekrétu *Inter mirifica* – dekrét o spoločenských komunikačných prostriedkoch:

„Katolícka cirkev, ktorú Kristus Pán založil, aby priniesla spásu všetkým ľuďom, má naliehavú povinnosť ohlasovať evanjelium. Preto sa cíti viazaná úlohou hlásať posolstvo spásy aj pomocou spoločenských komunikačných prostriedkov a učiť ľudí, ako ich správne používať.

Cirkev má teda prirodzené právo používať a vlastniť všetky tieto prostriedky, pokiaľ sú potrebné alebo užitočné pri kresťanskej výchove a pri akejkoľvek jej činnosti v záujme spásy duší. Duchovní pastieri majú zase povinnosť poučovať a viesť veriacich tak, aby aj pomocou týchto prostriedkov pracovali na spáse a zdokonaľovaní samých seba i celej ľudskej rodiny.

Avšak je predovšetkým úlohou laikov naplniť tieto prostriedky humánnym a kresťanským duchom, aby plne zodpovedali veľkým očakávaniam ľudstva, ako aj Božím plánom.“

Jedna zo štyroch formácií, ktorými bohoslovci prechádzajú v seminári, je pastoračná formácia. Tá ich pripravuje na pastoračnú prax. Boromeo je nápomocné na tejto ceste. Pred dvadsiatimi rokmi sa skupina bohoslovcov rozhodla šíriť evanjelium a ukázať niečo zo života bohoslovcov aj takouto formou prostredníctvom časopisu. Počas týchto rokov prechádzalo Boromeo rôznymi zmenami. Menil sa nielen obsah, ale aj vzhľad. Všetci bohoslovci, ktorí na ňom

pracovali, vnášali doňho niečo „svoje“, každý hľadel na život seminára a Cirkvi trochu inak. Čitatelia sa oboznámili s rôznymi témami a dianím nielen miestnej Cirkvi.

Spravidla Boromeo sa skladá z dvoch častí, zo štandardnej a tematickej. Primárnou úlohou časopisu je ukázať činnosť a život bohoslovcov v seminári. Ukázať, kto sú bohoslovci, čím sa zaoberajú, čo ich stretáva na ceste ku kňazstvu atď. Spravidla sa to nachádza v štandardnej časti. Tematická časť za zaoberá napríklad nejakou udalosťou v Cirkvi, teologickou skutočnosťou, hoci tomu nie je vždy tak. Ide o pohľad bohoslovcov na danú tému.

Celú tvorbu bohoslovcov musí niekto riadiť a to je úlohou šéfredaktora. On má na starosti všetko, čo sa týka tejto publikačnej činnosti. Prvotne sa tvorí redakčná rada, ktorá je zložená z bohoslovcov. Niektorí z nich píšú články, iní pracujú na grafickom spracovaní a vytvárajú konečný vzhľad časopisu. Šéfredaktor zvoláva zasadanie redakčnej rady, kde sa plánuje, diskutuje o obsahu, prerozdeľujú sa články, prinášajú nové nápady atď. Tu je potrebné, aby šéfredaktor bol pripravený na zasadanie a mal nejakú víziu. Ako som spomínal, každý vnáša niečo svoje. Okrem iných prvkov, ja som chcel, aby časopis obsahoval aj video. Preto sme najprv začali tvoriť videá a zverejňovať ich v časopise pomocou QR kódu resp. weblinku. Ďalšou veľkou zmenou bolo vytvorenie nového dizajnu, ktorý už bol v plnofarebnom prevedení a s obsahovými zmenami.

Od prvotnej myšlienky až po konečné vydanie časopisu je priebeh nasledovný: Šéfredaktor má svoju ideu, zvolá redakčnú

radu, kde sa bohoslovci zídu a spoločne diskutujú o novom čísle. Každý prispeje svojím dielom. Prerozdedia sa články, teda kto čo napíše, taktiež sa určia iné úlohy, ak sú potrebné. Následne je určité časové obdobie, počas ktorého bohoslovci píšú články, vyberajú fotky, tvoria sa videá atď. Ak sú články napísané, zozbiera ich šéfredaktor, ktorý ich prekontroluje a následne prezentuje predstavenému seminára a zasiela na jazykovú opravu. Potom je článok pripravený pre grafické spracovanie. Zástupca šéfredaktora je hlavným grafikom. On prerozdeľuje články grafikom, ktorí im dajú finálny vzhľad. Po ich spracovaní to zástupca šéfredaktora celé zliepa dokopy. Spolu so šéfredaktorom dopĺňajú posledné časti ako napríklad obsah a začína sa hľadanie chýb. Keď už je celé číslo dokončené, doručí sa do tlačiarne a vytačené časopisy sa dovezú z tlačiarne a začína prerozdeľovanie medzi bohoslovcov, zasielajú sa do rôznych inštitúcií a rôznym ľuďom. Rozdistribuuujeme približne 2 000 kusov časopisov. Po prázdninách, keď sa bohoslovci vracajú späť do seminára, šéfredaktor zozbiera financie za predaj.

Okrem týchto činností, úlohou šéfredaktora je všetko, čo sa týka celého fungovania Boromea. Sú to bežné administratívne práce, účtovníctvo, komunikácia s verejnosťou, web atď.

A čo povedať na záver? Táto služba je veľmi zaujímavá, kreatívna a je tu veľký priestor na tvorbu a pastoračiu. Verím, že aj naďalej sa bude Boromeo publikovať a stále sa nájdu bohoslovci, ktorí sa budú na tom podieľať.

Pútnické mies

Putovanie bolo už od dávnych čias súčasťou života Božieho ľudu. Opúšťali svoje príbytky a vybrali sa na cestu, na konci ktorej bolo miesto, ktoré bolo čímsi výnimočné. V myšliach sa nám môže vynárať otázka: „Prečo tomu tak bolo?“ A prečo táto tradícia pretrvala až dodnes?

Púte pripomínajú naše pozemské putovanie do neba. Tradičné sú intenzívnymi chvíľami obnovy modlitby. Svätynie sú pre pútnikov, ktorí pre seba hľadajú živé pramene, mimoriadnymi miestami, aby tam preživali „ako Cirkev“ formy kresťanskej modlitby.

Sú takéto miesta aj v našej arcidiecéze? Určite áno. Ale pre mnohých z nás sú niektoré z týchto pútnických miest neznáme. Preto sme sa rozhodli bližšie predstaviť aspoň niektoré z nich.

Vtedajší košický arcibiskup Mons. Alojz Tkáč po porade s Kňazskou radou 7. júna 1999 zverejnil oficiálny zoznam pútnických miest Košickej arcidiecézy. Do neho boli zapísané ako pútnické miesta: Bardejov – Kalvária, Gaboltov, Humenné – Kalvária i farský kostol, Košice – Kalvária, Malá Vieska, Obišovce, Prešov – Kalvária, Stropkov, Veľký Šariš, Vranov n/T – Sever. Neskôr boli do zoznamu doplnené aj Košice - Dominikánsky kostol a Svätá Mária.

Deň odpustu:

- 1. Bardejov – Kalvária** 14.9., nedeľa okolo sviatku Povýšenia Svätého Kríža a tiež sviatok sv. Magdalény
- 2. Gaboltov** 16.7., resp. nedeľa po sviatku Škapuliarskej Panny Márie
- 3. Humenné – Kalvária i farský kostol** Kalvária - 14.9., resp. nedeľa okolo sviatku Povýšenia Svätého Kríža; Kostol – 16.7., resp. nedeľa po sviatku Škapuliarskej Panny Márie a 1.11. na sviatok Všetkých svätých
- 4. Košice – Kalvária** 15.9. na sviatok Sedembolestnej Panny Márie
- 5. Malá Vieska** 8.9., resp. nedeľa okolo sviatku Narodenia Panny Márie
- 6. Obišovce** vždy prvá októbrová nedeľa (Ružencovej Panny Márie)
- 7. Prešov – Kalvária** 14.9., resp. nedeľa okolo sviatku Povýšenia Svätého Kríža
- 8. Stropkov** 16.7., resp. nedeľa pred sviatkom Škapuliarskej Panny Márie
- 9. Veľký Šariš** 16.7., resp. nedeľa pred sviatkom Škapuliarskej Panny Márie
- 10. Vranov nad Topľou – Sever** 8.9., resp. nedeľa okolo sviatku Narodenia Panny Márie
- 11. Košice - Dominikánsky kostol** 15.8. sviatok Nanebovzatia Panny Márie a 2. októbrová nedeľa (Ružencovej Panny Márie)
- 12. Svätá Mária** 8.9., resp. nedeľa okolo sviatku Narodenia Panny Márie

ta arcidiecézy

Tieto miesta sú pútnickými miestami v súčasnosti. V minulosti sa putovalo na mnohé miesta v našej arcidiecéze. Jedným z týchto pútnických miest bola aj naša katedrála sv. Alžbety v Košiciach, kde boli uložené relikvie sv. Krvi. Dnes sú tam okrem iných aj relikvie sv. Ondreja - apoštola, sv. Charbela z Libanonu, troch košických mučeníkov a v dohľadnej dobe budú tu relikvie Božej služobnice Anny Kolesárovej.

Za diecézne mariánske svätyne boli v roku 2011 vyhlásené: Obišovce, Gaboltov, Veľký Šariš, Stropkov. V roku 2016 bol za diecéznu svätyňu vyhlásený farský kostol Božieho milosrdenstva v Košiciach – KVP.

Marek Marcin
šéfredaktor

Gabolto

AUTOR: FRANTIŠEK PETRUŠKA

FOTO: INTERNET

Pútnické miesto Gaboltov je známe už oddávna predovšetkým svojou úctou k Panne Márii Karmelskej a sv. Vojtechovi. Ale ako k tomu prišlo? Duchovná história Gaboltova sa spája s križiakmi v Chmeľove, ktorí po získaní majetku obce Gaboltov založili kláštor a postavili kostol, ktorý je zasvätený sv. Vojtechovi, biskupovi a mučeníkovi. Prvá zmienka o farnosti v Gaboltove je z obdobia katolíckej reformy. Schematismus Košickej diecézy uvádza rok 1660. To nepopiera však fakt, že už aj predtým tu pôsobili katolícki kňazi a rehoľníci. Okolo druhej polovice 18. stor. boli púte integrálnou súčasťou duchovného života veriacich v Gaboltove. Putovali tu ľudia z okolitých farností. Tieto púte boli však na tomto území veľmi rozšírené. Neputovalo sa len do Gaboltova, ale aj do iných farností ako napr. do Bardejovskej Novej Vsi na sviatok Narodenia Panny Márie. K rozšíreniu pútí do Gaboltova prispelo založenie Bratstva Panny Márie Škapuliarskej v roku 1706. Počiatky Bratstva sa spájajú s bl. Šimonom Štokom, ktorému sa v roku 1251 zjavila Panna Mária, ktorá podávajúc mu škapuliar, hovorila: „Milý syn môj, vezmi tento škapuliar svojej Rehole, odznak môjho Bratstva pre teba a pre všetkých karmelitánov ako mimoriadne znamenie milosti. Kto v ňom zomrie, nezakúsi večného ohňa. To je znamenie spásy, ochrana v nebezpečenstvách, záruka pokoja a večnej úmluvy.“ Vďaka tomuto zjaveniu nadobudli karmelitáni a všetci tí, ktorí patrili do Bratstva výsadu, že neokúsia večný oheň, ak budú tento škapuliar nosiť. Ďalšou výsadou bratstva je prísľúbenie prvej soboty po smrti. Tento prísľub sa spája s pápežom Jánom XXII. (1314-1334), ktorému sa taktiež zjavila Panna Mária, ktorá mu povedala: „Ak niekto z tejto rehole alebo Bratstva sa rozlúči s týmto životom a pre svoje hriechy príde do očistca, vtedy ja, ako nežná matka, zostúpim do tohto očistného miesta v sobotu po ich smrti. A tých, ktorí tam ešte budú, vyvediem do blažených príbytkov večného života.“ Aj vďaka týmto dvom nosným prísľubom Karmelskej Panny Márie sa úcta k nej v Gaboltove

veľmi rozšírila. Do Bratstva sa môže začleniť každý, kto chce a je ochotný prijať povinnosti s tým spojené. Noví členovia Bratstva sa prijímajú na každej oficiálnej púti. Tie sa konajú vždy v nasledujúcu sobotu a nedeľu po sviatku Panny Márie Karmelskej, teda po 16. júli. Do Gaboltova z tejto príležitosti prichádza mnoho pútnikov nielen z okolia, ale z celej diecézy, ba aj z celého Slovenska, z ktorých mnohí putujú peši. Počas púte je pre veriacich pripravený veľmi bohatý duchovný program. Pútnici majú možnosť sa od soboty až do nedele popoludnia zúčastniť viacerých sv. omší, modlitby vešpier pred prvou uvádzacou omšou, možnosť sv. spovede, modlitby ruženca a fatimskej soboty, adorácie alebo križovej cesty, ktorá sa koná po polnočnej sv. omši. Gaboltovskú púť radíme, medzi najväčšie púte v našej Košickej arcidiecéze. Od 1. júla 2001 na podnet emeritného otca arcibiskupa Mons. Alojza Tkáča spravujú toto pútnické miesto redemptoristi. Okrem hlavnej púte sa organizujú ešte dve nezvyčajné púte pre rómskych veriacich a pre mužov. Púť Rómov, ktorým bol určený Gaboltov ako ich osobitné pútnické miesto, sa organizuje v prvú augustovú nedeľu. Púť mužov sa zase koná v polovici augusta po púti Rómov.

Obišovce

AUTOR: FRANTIŠEK HERMANOVSKÝ

FOTO: INTERNET

Obec Obišovce je známa ako regionálne mariánske pútnické miesto. Hlavná púť sa tu koná každoročne na sviatok Ružencovej Panny Márie, vždy v prvú októbrovú nedeľu. Tradícia putovania k milostivému obrazu Panny Márie siaha hlboko do minulosti, čo nám deklaruje aj pomenovanie návršia Putnok, kde dnes stojí chrám, ktorý je cieľom pútnikov. Už v 13. storočí sa objavujú prvé náznaky o existencii kostola, do ktorého mohli priniesť nejaký mariánsky obraz miestni zemepáni Abovci z Drienova spolu so spišským rodom Máriássy. Prerušenie putovania nastalo v období reformácie a k znovuobnoveniu púti došlo následne v čase rekatolizácie. 17. stor. bolo pre mnohé sakrálne stavby a pútnické miesta dosť búrlivým. V priebehu týchto rokov došlo aj vplyvom rôznych povstaní k striedaniu správy kostola medzi katolíkmi a protestantmi. Do tohto vývoja sa pridalo vyplienenie kostola v roku 1682 a tiež v roku 1705 a morová epidémia, ktorá sa prehnala týmto krajom o dva roky neskôr. Dôležitým medzníkom bolo aj zriadenie samostatnej obišovskej farnosti v roku 1743. Nakoniec aj vďaka zásahu vtedajšej cisárovnej Márie Terézie bol kostol v Obišovciach prinavrátený opäť katolíkom s konečnou platnosťou v septembri 1769. Prvá svätá omša v kostole s novým patrocíniom Ružencovej Panny Márie sa slúžila v nedeľu 1. októbra 1769. Neskôr sa opäť obnovila tradícia mariánskych púti. Obišovský kostol získal potvrdenie odpustkových privilégií 5. decembra 1773. V nasledujúcom roku získal kostol kópiu už korunovaného milostivého obrazu Trnavskej Panny Márie z košického kostola práve zrušenej rehole jezuitov. Tento, v poradí tretí obraz, visí v obišovskom kostole dodnes. Obrazu sa pripisuje titul milostivý aj vďaka tomu, že sa k nemu utiekali mnohí ľudia počas epidémie cholery v r. 1831, ktorej podľahlo z miestneho obyvateľstva nápadne málo. Ani komunistický režim nezabránil každoročnému putovaniu k našej Matke. Vďaka rôznym druhom dopravy prichádzali pútnici z celého Šariša, príľahlých častí Spiša, Abova i Zemplína. Prvá

púť k Ružencovej po „Nežnej revolúcii“ v roku 1990 prevýšila účasť z povojnového obdobia. Obišovský Putnok sa podľa rozhodnutia košického arcibiskupa Mons. Alojza Tkáča v roku 2004 stal miestom slávania mariánskych fatimských pobožností. Každú prvú sobotu mesiaca, od mája do októbra (okrem septembra), sa v Obišovciach stretávajú kňazi a veriaci z jednotlivých dekanátov, aby sa spolu so svojimi biskupmi zjednotili v modlitbe ruženca. Titul Sanctuarium diocesenum, diecézna svätyňa, bol pútnickému kostolu pridelený dekrétom košického arcibiskupa Mons. Bernarda Bobera 1. októbra 2011.

V septembri 2014 otec arcibiskup venoval vernú kópiu Obišovskej Panny Márie kňazskému semináru v Košiciach, ktorý je umiestnený v kaplnke seminára. Na poslednej púti 1. októbra 2017 sa vykonalo verejnú zasvätenie Košickej arcidiecézy Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie.

Panna Mária je vzorom a príkladom pokory. Je len na nás, či ju chytieme za materinskú ruku, ktorú nám podáva a ukryjeme sa pod jej ochranný plášť. Veď práve ona je cestou, cez ktorú sa dostaneme k Ježišovi.

Stropkov

AUTOR: FRANTIŠEK HERMANOVSKÝ

FOTO: INTERNET

V ýznamným pútnickým miestom na hraniciach medzi Horným Šarišom a Horným Zemplínom je Stropkov. Toto mesto je známe svojou každoročnou odpustovou slávnosťou, spolu s Gaboltovom a Veľkým Šarišom, ku cti Karmelskej Panny Márie. Začiatky úcty k Nebeskej Matke siahajú už do 13. storočia. Prvé písomné zmienky o meste Stropkov z roku 1404 uvádzajú, že v erbe sa nachádzali postavy Panny Márie so sv. Annou. Mariánska úcta je v Stropkove stále živá. Rímskokatolícky kostol, ktorý je cieľom pútnikov pri mariánskych odpustových slávnostiach je zasvätený Najsvätejšiemu Kristovmu Telu a pochádza z roku 1675. Vo farskom kostole na bočnom oltári je inštalovaný milostivý obraz P. M. Karmelskej. Obraz je datovaný do roku 1754. Mariánsky kult sa však v Stropkove rozvíjal ešte pred vyhotovením milostivého obrazu. Na tomto území už v roku 1669, bulou Klementa IX., vzniká Bratstvo svätého škapuliara, ktoré patrí k najstarším na Slovensku. So založením Bratstva Panny Márie Karmelskej pri tunajšom farskom kostole sa spája aj meno vtedajšieho šľachtica Žigmunda z rodu Pethőovcov, ktorý na tom spolupracoval s generálnym predstaviteľom karmelitánskej rehole. Hlavná púť sa v Stropkove koná každoročne v nedeľu okolo 16. júla – sviatku P. Márie z hory Karmel. Odpustovej púte s bohatým duchovným programom sa zúčastňujú pútnici zo Šariša, Zemplína, ale aj z Poľska. Počas histórie púti Stropkov navštívili aj vzácni hostia. Medzi nich rozhodne patria J. Em. Mons. Jozef kardinál Tomko a bývalý apoštolský nuncius na Slovensku Mons. Henryk Józef Nowacki. V deň 10. výročia konsekrácie kostola, 14. júla 2011, povýšil Mons. Bernard Bober, košický arcibiskup-metropolita, farský kostol v Stropkove na diecéznu mariánsku svätyňu.

Svätá Mária

AUTOR: ŠIMON ŠKVARKO

FOTO: INTERNET

presne tak, ako si to priała Panna Mária. Na mieste zjavenia dal košický biskup Anton Ockay postaviť kamenný kríž. V roku 1609 dal miestny zemepán neďaleko od toho miesta postaviť kaplnku a neskôr kostol. Pápež Pius VI. udelil tomuto kostolu privilegiá, že každý, kto navštívi tento chrám na sviatok Narodenia Panny Márie, má možnosť získať úplné odpustky. V roku 1924 bola celá obec zničená povodňami a obyvatelia zničenej obce si museli vybudovať novú obec približne 2 km od tej pôvodnej. Kostolík bol iba mierne poškodený a preto košický biskup Augustín Fisher-Colbrie nariadil diecéznu

Známym pútnickým miestom je aj obec Svätá Mária. Jedná sa o jedno z najstarších pútnických miest, ktoré sa nachádza v Košickej arcidiecéze. V minulosti bolo na území Jágerského biskupstva a od roku 1804 už v Košickej diecéze.

Už názov obce nám prezrádza, že úcta k Panne Márii bola na tomto mieste hlboko zakorenená už oddávna. Medzi veriacimi sa až dodnes traduje história o zjavení Panny Márie. Hovorí sa, že miestny pastier si neďaleko od kostola ľahol a po namáhavom dni aj zaspal. Práve vtedy, keď už zaspával, priletela holubica a sadla si na konár priamo nad ním. Šuchotanim krídel ho zobudila a on v hneve šľahol svojím bičom po holubici, ktorá hneď odletela. Na druhý deň sa na tom istom mieste zjavila Panna Mária obyvateľom dediny. Na tvári mala jazvy, ktoré boli spôsobené úderom biča. Pastier si spomenul na včerajšiu holubicu, ktorú udrel bičom a pochopil, že to bola Panna Mária. Mária chcela v podobe holubice určiť miesto svojej úcty, ale bola odmietnutá. Holubica preto odletela do Máriapócs-u v Maďarsku, kde sa vytvorilo veľké pútnické miesto

zbierku a dal opraviť tento kostol vo Svätej Márii.

Kostol pri mieste zjavenia bol príliš ďaleko od novopostavenej obce a obyvatelia chceli nový kostol priamo v dedine. A tak začali stavať. No vtedajšia vláda im kolaudáciu novopostaveného kostola povolila pod podmienkou, že zbúrajú ten starý, ktorý je pri mieste zjavenia. Zbúrali ho a vláda chcela až tak ten kostol zneuctiť, že kamene kostola použili na spevnenie ciest.

V roku 1993 na podnet miestneho farára Gabriela Eigela začali na mieste zjavenia stavať nový kostol a plánovali pútnické centrum, ktoré sa, žiaľ, nepodarilo zrealizovať. Obyvatelia dostávali kostol, ale bol však bez titulu. Arcibiskup Mons. Alojz Tkáč v roku 2004 rozhodol o tituloch kostolov. Kostol na mieste zjavenia má titul Narodenia Panny Márie a kostolu v obci bol určený titul Panny Márie Kráľovnej Pokoja.

V súčasnosti sa na tomto pútnickom mieste slúžia sväte omše vždy na Mariánske sviatky a hlavná púť je na Narodenie Panny Márie. Na presnom mieste zjavenia je postavený drevený kríž. Pripravuje sa zriadenie pútnickej zastávky na Mariánskej ceste medzi Levočou a Máriapócs-om.

Služba akolytu

AUTOR: PATRIK JANÓ

FOTO: SEMINÁRNY ARCHÍV

Čo všetko je dovolené robiť bohoslovcovi pri sv. omši? Má inú službu ako miništrant? Aj takéto otázky sa nám môžu vynárať v mysli, keď vidíme bohoslovcov pri oltári. Sú však služby, ktoré sú vykonávané len ustanoveným akolytom. Toho si v krátkosti predstavíme.

Ako služba lektora, ktorú sme si predstavili v minulom čísle Boromea, aj služba akolytu je upravená do dnešnej podoby pápežom Pavlom VI. v liste Ministeria quaedam. Pápež definuje, že akolyta je ustanovený pomáhať diakonovi a slúžiť kňazovi pri sv. omši i mimo nej. Jeho úlohou je starať sa o službu pri oltári, tiež podáva sväté prijímanie ostatným ľuďom. V mimoriadnych okolnostiach môže byť poverený vystavením Oltárnej sviatosti na verejnú úctu veriacim a potom ju môže bez udelenia požehnanja uložiť do bohostánku.

Akolytovi prislúcha niesť kríž v procesii, či byť naporúdzdi diakonovi a kňazovi. Ak nie je prítomný diakon, má prebrať službu pri oltári, teda rozprestrieť korporál, priniesť na oltár kalich, pripraviť misál.

Zároveň pomáha pri incenzácii, čo znamená,

že kňazovi podáva kadidlo, sprevádza ho počas okiadzania a následne okiadza kňaza i ľud.

Rozdávaním Eucharistie sa však jeho služba nekončí. Po jeho skončení pomáha pri čistení posvätných nádob alebo ich sám čistí. Avšak služba akolytu sa neobmedzuje len na sv. omšu. Vysluhuje aj sv. prijímanie chorým, keď prichádza k nim domov s Eucharistiou.

V obrade ustanovenia akolytov sa biskup vybraným mužom prihovára a povzbudzuje ich aj týmito slovami: „Usilujte sa, aby ste plnšie žili z Pánovej obety a aby ste sa jej dokonalejšie pripodobňovali. Usilujte sa aj o to, aby ste poznávali vnútorný, duchovný zmysel toho, čo budete konať, aby ste tak mohli denne prinášať Bohu seba ako duchovnú a milú obetu skrze Ježiša Krista.“ Týmto sa vyjadruje akýsi životný štýl akolytu.

Diakonát

AUTOR: PATRIK JANÓ

FOTO: SEMINÁRNY ARCHÍV

Diakon má byť poruke biskupovi, slúžiť všetkému Božiemu ľudu a starať sa o chorých a chudobných. Zveruje sa mu vysluhovať sviatosť krstu, asistovať pri uzatváraní manželstva, prinášať Eucharistiu chorým domov a ohlasovať Božie slovo.

Dogmatická konštitúcia Druhého vatikánskeho koncilu Lumen Gentium hovorí: „Na nižšom hierarchickom stupni stoja diakoni, na ktorých sa vkladajú ruky nie preto, aby sa im udelilo kňazstvo, ale služba. Posilnení sviatostnou milosťou slúžia totiž v spoločensve s biskupom a jeho kňazstvom Božiemu ľudu v liturgii, pri bohoslužbe slova a v skutkoch lásky.“ Prijatím posvätného rádu diakonátu sa daný muž stáva klerikom. Pápež Pavol VI. preto zavádza nový obrad, tzv. kandidatúru, ktorou aspirant na diakonát alebo na kňazstvo verejne prejaví vôľu obetovať sa Bohu a vykonávať posvätný rád. Takto sa riadne priberá medzi kandidátov na diakonát a na kňazstvo. Diakonskému sväteniu predchádza prijatie posvätného celibátu. Aj keď je tento obrad súčasťou sv. omše, pri ktorej sa udeľuje vysviacka, musí byť uskutočnený ešte pred samotným svätením. Má sa konať verejne pred Bohom a Cirkvou. Diakonskému sväteniu musia predchádzať i patričné teologické štúdiá. Diakoni sa tiež zaväzujú,

že budú svedomite konať liturgiu hodín – modlitbu breviára za Cirkev i za celý svet. Od svätiteľa tiež dostávajú otázku, či sľubujú jemu a jeho nástupcom úctu a poslušnosť.

Takto skladá vyvolenec sľub poslušnosti. Diakon má teda napodobňovať Krista, ktorý povedal: „Neprišiel som dať sa obsluhovať, ale slúžiť.“

Schola Cantorum Cassoviensis

AUTOR: FRANTIŠEK BUJŇÁK

FOTO: SEMINÁRNY ARCHÍV

Jeden z dokumentov Druhého vatikánskeho koncilu, Konštitúcia o posvätnnej liturgii, hovorí o tom, že je žiaduce, aby sa v seminároch zriadila schola cantorum. Ide o určitý typ speváckeho zboru.

Naša schola v seminári sv. Karola Boromejského má názov Schola Cantorum Cassoviensis. Možno sa vám zdá náš názov komplikovaný, ale v podstate je celkom jednoduchý. Schola Cantorum je viacmenej bežné všeobecné označenie pre spevácky zbor zameriavajúci sa hlavne na interpretáciu gregoriánskeho chorálu. Cassoviensis vychádza zo starého názvu mesta Košice - Cassovia. Jasne teda vyjadrujeme príslušnosť k metropole našej arcidiecézy, mestu Košice. Tento rok spieva v Schole Cantorum Cassoviensis spolu pätnásť chlapcov, vedúcim Scholy som ja, František Bujňák a hlavný organista je Ján Kurimský.

Schola Cantorum Cassoviensis spieva pravidelne na nedeľných svätých omšiach v seminárnom kostole o 9:30 hod., vo štvrtok na latinskej svätej omši v seminárnej kaplnke, ale tiež na všetkých slávnostiach v seminárnom kostole. Na začiatku roka je to vždy slávnostné Te Deum, vzývanie Ducha Svätého, neskôr je to odpust sv. Karola Boromejského, ktorý je patrón košického seminára. V novembri 2017 sme po dlhšom čase vystúpili aj na Ekumenickom koncerte v rámci Festivalu Sakrálneho umenia, ktorý každoročne organizuje mesto Košice. Sme veľmi radi, že sme sa mohli aktívne zapojiť do tohto jedinečného festivalu na Slovensku. Počas adventu doprevádzame spevom rorátne sväté omše, ktoré sú známe svojou špecifickou atmosférou. Tú vytvára nielen kontrast svetla a tmy, ale aj jemné spevy gregoriánskeho chorálu a piesní z komunity Taizé. V predvianočnom čase sme boli potešíť svojim spevom seniorov v sociálnom zariadení. Musím povedať, že úsmevy na tvárach týchto seniorov nás potešili a obdarovanými sme

sa stali aj my sami. Slávností počas roka je dosť, no aj napriek tomu v minulosti Schola spievala na svadbách, primíciách alebo na koncertoch vo farnostiach.

Možno sa pýtate, kedy stíhame cvičiť na všetky tieto vystúpenia. Nuž to je veľmi dobrá otázka. Čas v seminári je veľmi vzácny a bohoslovec si ho musí veľmi dobre strážiť, ak chce zvládať všetky školské povinnosti, služby v seminári a popri tom mať aj trošku voľného času. Návčiky spevu môžu byť tiež formou trávenia voľného času. Priznám sa, že po celom presedenom dni v škole, by som si išiel po večeri niekedy radšej zahrať futbal, ako opäť sedieť na návčiku Scholy. Pravidelné návčiky máme vždy v stredu po večeri a v nedeľu ráno pred svätou omšou. Ak sa však objaví aj nejaká iná akcia alebo slávnosť, tak sú potrebné aj častejšie návčiky a tu sa dosť často trávenie voľného času spevom mení na tvrdú drinu, ktorá však prináša krásny výsledok pre potešenie duše. Áno, chlapci ktorí spievajú v Schole, musia často upustiť od iných svojich záľub, aby mohla Schola dobre fungovať. Berieme to však ako formu služby Pánovi a bližným, ktorých úsmev na tvári je našou veľkou odmenou.

Sme vďační Pánovi za dar spevu a spievame radi (aj mimo oficiálnych slávností: opekačky, výlety...), veď ako povedal sv. Filip Neri: „Smutný svätý – žiadny svätý.“ A spev bol predsa vždy prejavom radosti.

lektorát a akolytát

Vtipy :)

Zozbieral : Štefan Baláž

Ide farár po púšti a zrazu sa pred ním objaví lev.

Farár sa začne modliť: „Pane Bože, daj tomuto levovi kresťanské city.“

Lev sa postaví na zadné, zopne laby a hovorí: „Ďakujem ti, Pane, za toto jedlo a láskavo ho požehnaj...“

***

Povzdych duchovného:

Ja viem, že Pán Ježiš hovorí, - Kto čo seje, to bude aj žať! - ale ja by som niekedy tak rád aj mlátil!

***

Rozhovor dvoch kamarátov:

- Prečo si bol zavretý?

- Pre vieru.

- Fiha...No toto!

- Pevne som veril, že nablízku nie je policajt.

***

Chlap si potrebuje urobiť poriadok v živote, tak nastúpi do kláštora, aby sa našiel. Zloží sľub mlčania, čo mu však dovolí len dve slová ročne.

Nakoniec mu ale rehoľa príliš nevyhovuje a tak po prvom roku dôjde za opátom a oznámi: „Tvrde posteľ!“

Opát sa usmeje a pošle ho preč. Tak po ďalšom roku nespokojnosti príde znova a hovorí: „Mizerné jedlo!“

Znova úsmev, znova odmávnutie.

Po treťom roku v reholi už mu prasknú nervy a povie: „Odchádzam odtiaľto!“

Opát odpovie: „Ani sa vám nevidím. Čo ste tu, stále sa len sťažujete...“

***

Dvaja policajti zastavia farára, ktorý na zadnom sedadle nesie bojler.

„Dobrý deň, otče,“ zdravia a jeden policajt sa pýta: „Čo to máte v aute?“

„To je bojler,“ odpovie farár.

„A kam to veziete?“ opýta sa policajt.

„Na faru.“

„... Aha, tak choďte.“

Farár odíde a druhý policajt sa zamyslí:

„Počúvaj, čo je to ten bojler?“

„Čo ja viem,“ odpovie druhý, „Ty si mal v škole náboženstvo!“

***

Farár si chce kúpiť koňa a tak sa na trhu pýta, či nemajú náboženského.

Predavač: „Áno máme a dokonca praktického. Keď poviete - Chvála Bohu - rozbehne sa a keď poviete - Amen - tak zastaví.“

Farár ho teda kúpi.

Jedného dňa si ide farár zajazdiť, avšak čoskoro mieri kôň na koľajnice, ale neďaleko je vlak, farár si však nepamätá, čo má povedať, aby kôň zastavil.

Začne sa preto modliť a krátko pred koľajnicami povie Amen a kôň zastaví. Farár na to: „Chvála Bohu!“

***

Sedí chlap v kostole, ruky má rozťahnuté a nohy položené na lavici pred sebou. Zbadá ho kostolníčka a hneď naňho spustí:

„Čo to má znamenať!? Ako to sedíte... Neviete, že ste v kostole!? Človeče, odkiaľ ste prišli!?“

Muž bolestivo povie : „Aúúú... Spadol som z chóru.“

SÚŤAŽ

Aby ste sa zapojili do tejto súťaže, je potrebné vyriešiť osemsmernovku a zaslať nám správnu odpoveď, spolu s vašimi kontaktnými údajmi, buď na e-mailovú adresu casopisboromeo@gmail.com, alebo poštou na adresu: **Časopis Boromeo, Kňazský seminár, Hlavná 91, 042 03 Košice**, a to najneskôr **do 22. apríla 2018**. Zo všetkých správnych odpovedí vyžrebujeme troch z Vás, ktorí budú ocenení vecnými cenami. Výhercov uvedieme na internetovej stránke www.kske.sk

Y	Z	U	A	M	E	V	Ť	S	K	O	T	A
L	Z	S	T	R	Á	Ž	E	M	N	R	A	Ř
O	T	O	C	O	I	M	I	Í	B	K	Í	N
P	T	V	V	Ť	O	Z	V	T	B	O	E	Ž
O	Y	O	Í	L	A	O	S	E	V	B	R	C
N	H	L	A	Ť	D	R	L	!	O	Á	R	H
A	A	S	L	A	A	E	CH	E	L	A	R	U
J	P	O	Z	Y	A	Z	K	A	J	O	V	!

EMAUZY - HROB - KRÍŽ - LEBKA - NEBO - OCOT - OPONA - RAJ
- SALOME - SLOVO - STRÁŽ - SVIEŤ - ŤARCHA - TVÁR - VÍNO -
VÍŤAZ - VODA - VOJAK - YZOP - ZORE - ŽIŤ

Kňazský seminár sv. Karola Boromejského

Adresa: Hlavná 91, 042 03 Košice

E-mail: casopisboromeo@gmail.com

Tlač: Vydavateľstvo Michala Vaška, Košická 44, 080 01 Prešov

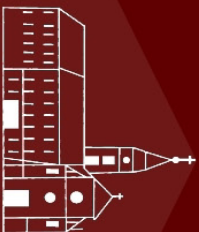
Vychádza dvakrát do roka - Text prešiel jazykovou úpravou

www.kske.sk/boromeo - www.kske.sk

Kňazský seminár sv. Karola Boromejského organizuje

MINIŠTRANTSKÚ UNIVERZITU

v Kňazskom seminári sv. Karola Boromejského v Košiciach

16.07. - 20.07.2018

vek: 10-14 | cena: 40€

dvaja a viac súrodencov 30€

prihlasovanie od 09.04. - 31.05.2018

**Čaká vás zábava, príroda, súťaže a stretnutie
s otcom arcibiskupom**

Blížšie informácie nájdete na stránke www.kske.sk

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

v Kňazskom seminári sv. Karola Boromejského
v Košiciach

22.04.2018

4. veľkonočná nedeľa

- 11.00 - sv. omša, prehliadka seminára, obed
- 15.00 - Korunka Božieho Milosrdenstva,
Kultúrny program + tombola
- 17.30 - Slávnostné kanonické večery

Kňazský seminár sv. Karola Boromejského, Hlavná 91, 040 01 Košice

www.kske.sk